

ОФФИЦІАЛЬНАЯ

ГАЗЕТА

№

39.

KURYER WILEŃSKI.

GAZETA URZĘDOWA.

Вильна. ПЯТНИЦА, 23-го Мая. — 1847 — Wilno. PIĄTEK, 23-go Maja.

ВНУТРЕННІЯ ИЗВѢСТІЯ.

Санктпетербургъ, 17-го Мая.

Высочайшими Грамотами, 21-го Апрѣля, Всемилостивѣйше пожалованы Кавалерами ордена Св. Станислава 1-й степени, Чрезвычайный Посланникъ и Полномочный Министръ при Португальскомъ Дворѣ, Дѣйствительный Статскій Совѣтникъ Графъ *Строгановъ*, и Управляющій Генеральнымъ Консульствомъ въ Валахїи и Молдавіи, Дѣйствительный Статскій Совѣтникъ *Дашковъ*.

Государственный Совѣтъ, въ Департаментѣ Законовъ и въ Общемъ Собраніи, разсмотрѣвъ всеподданнѣйшій докладъ Общаго Собранія первыхъ трехъ Департаментовъ Правительствующаго Сената, касательно внесенія въ окладъ лицъ бывшей Польской шляхты, Мнѣніемъ положилъ, въ поясненіе существующихъ по настоящему предмету узаконеній, постановить: 1) На подачу въ Западныхъ Губерніяхъ посемейныхъ списковъ лицами бывшей Польской шляхты, назначаются слѣдующіе сроки: а) для тѣхъ изъ сихъ лицъ, которыя, по существующимъ узаконеніямъ, подлежатъ уже нынѣ запискѣ въ однодворцы или граждане, по

СМѢСЬ.

Концертъ, данный дѣтми: десятилѣтнею Камиллою и девятилѣтнимъ Мирославомъ Марцинкевичами.

(Сообщено).

Здѣшняя публика неоднократно слыхала малолѣтнихъ артистовъ и еще чаще случалось читать ей въ газетахъ о раннихъ музыкальныхъ дарованіяхъ, являвшихся въ другихъ городахъ. Замѣчательныя въ свое время имена, въ этомъ отношеніи, Франца Лопаты, Иосифа Кругульского, семейства Контекныхъ и т. д.; донинѣ находятся въ живой памяти у всѣхъ. О другихъ, коихъ мы имѣли случай слышать, можно сказать вообще только то, что дарованія ихъ, хотя и необыкновенны, но были удивительны единственно только относительно возраста артистовъ; тогда какъ напротивъ, способности Марцинкевичей, о концертѣ коихъ мы говоримъ не обращая даже вниманія на дѣтскій ихъ возрастъ, могутъ быть по всей справедливости причислены къ удивительнымъ музыкальнымъ талантамъ. Камилла и Мирославъ Марцинкевичи—дѣти помѣщика Минской губерніи; они приобрѣли тамъ изъ

WІADOMOŚCI KRAJOWE.

St. Petersburg, 17-go Maja.

Przez Najwyższe Dyplomata, 21-go Квіетнія, Najłaskawiej mianowani Kawalerami Orderu Sw. Stanisława 1 ej klasy, Nadzwyczajny Poseł i Pełnomocny Minister przy Portugalskim Dworze, Rzeczywisty Radzca Stanu Hrabia *Stroganow*, i Zarządzący Jenerałą Konsultacją w Wołoszczyźnie i Moldawii, Rzeczywisty Radzca Stanu *Daszkow*,

Rada Państwa, w Departamencie Praw i na Ogólném Zebraniu, rozpatrzywszy najpoddanniejšie przedstawienie Ogólnego Zebrania piérwszych trzech Departamentów Rzządzającego Senatu, względem zapisania do stanu podatkowego osób byłej polskiej szlachty. uchwaliła, ku objaśnieniu istniejących w tym przedmiocie praw, postanowić: 1) Dla podania w Zachodnich Guberniach familijnych spisów osób byłej polskiej szlachty, naznaczają się następujące termina; a) dla osób, które na mocy istniejących ustaw, podlegają już zapisaniu do klasy jednodworców lub hrazdan, do 1-go Czerwca 1848 roku; b) dla tych, którym na zasadzie Najwyżej utwierdzonej 3 go Czerwca 1845 r.

ROZMAITOŚCI.

KONCERT MAŁOLETNIKI: DZIESIĘCIO-LETNIEJ KAMILLI I DZIEWIĘCIO-LETNIEGO MIROSLAWA MARCINKIEWICZÓW.

(Artykuł nadesłany).

Nieraz już publiczność tutejsza słyszała małoletnichъ артистовъ, częściej jeszcze zdarzało się czytać w gazetachъ o wczesnychъ talentachъ muzycznych, które się w innychъ miastachъ zjawiały. Głosne w swymъ czasie pod tymъ względemъ imiona: Franusia Łopaty, Józia Krogulskiego, rodziny Kątskichъ i t. d., są dotąd w żywej pamięci u wszystkichъ. O innychъ których słyszeć mieliśmy sposobność, to w ogólności dałoby się powiedzieć, że talenta ichъ, jakkolwiek znakomite, zadziwiająco były tylko stosunkowo do wieku артистовъ; kiedy przeciwnie artystyczne rodzeństwo, o którego koncercie mówimy, bezъ względu nawet na dziecinne swe lata, do zadziwiającychъ talentówъ muzycznychъ sprawiedliwie liczone być może. Kamilla i Mirosław Marcinkewiczowie są dziećmi obywatela gubernii Mińskiej, znani już tamъ przeszło od roku z publicznychъ koncertówъ na dochódъ dobroczynności i domu przytulku dla dzieci, i zaszczytani uprzejmymъ przyjęciemъ tamedznej publiczności.

1-е Июня 1848 года; б) для тѣхъ, кои, на основаніи Высочайше утвержденного 3-го Июня 1845 года Мѣнія Государственнаго Совѣта, имѣютъ право на предъявленіе въ теченіе трехъ лѣтъ дополнительныхъ о дворянствѣ документовъ шестимѣсячный, по минованіи сего времени, срокъ; в) для лицъ, таковыя дополнительные документы представившихъ, означенный шестимѣсячный срокъ считается со дня объявленія имъ рѣшенія Герольдіи о неутвержденіи ихъ въ дворянствѣ и по сямъ документамъ. 2) Лица, подавшія въ упомянутые выше сроки посемейныхъ списковъ, обращаются въ сословіе государственныхъ крестьянъ, и подчиняются общему съ ними управленію, которое, по усмотрѣнію своему, и распредѣляетъ ихъ по селеніямъ. 3) Подавшія о себѣ въ срокъ посемейные списки, причисляются въ званіе однодворцевъ или гражданъ и облагаются платежемъ податей и повинностей: лица, означенныя въ первомъ пунктѣ, подъ литерою а, съ 1-го Июля 1848 года, а поименованныя въ томъ же пунктѣ подъ литерою б, по истеченіи шести мѣсяцевъ со дня, въ который окончится опредѣленный для нихъ срокъ на подачу посемейныхъ списковъ. 4) Изъ числа подавшихъ уже упомянутые списки, вводятся въ окладъ только тѣ, кои показаны наличными.— Мѣніе сіе Высочайше утверждено 17-го Марта.

Учwały Rady Państwa, zostawione jest prawo składania w ciągu trzech lat uzupełniających o swoim szlachectwie dokumentów, po upływie tego czasu, termin sześciomiesięczny; c) dla osób, które takowe uzupełniające dokumenta złożyły, rzeczony sześciomiesięczny termin liczy się od dnia ogłoszenia im postanowienia Heroldyi, że i po złożeniu tych dokumentów nie są jeszcze zatwierdzone w szlachectwie. 2) Osoby, które nie podały w oznaczonych wyżej terminach familijnych spisów, mają należeć do stanu skarbowych włóścian i podlegają wspólnemu z nimiż zarządowi, który, podług swojej uwagi, rozsiedla ich po wsiach. 3) Osoby, które p. daly o sobie w terminie familijne spisy, zaliczają się do klasy jednodworców lub hradzan i obowiązują się do płacenia podatków i powinności; osoby, oznaczone w pierwszym punkcie pod lit. a, od 1 Czerwca 1848 roku, a wyrażone w tymże punkcie pod lit. b, po przejściu sześciu miesięcy od dnia upływu zakreślonego dla nich terminu na składanie familijnych spisów. 4) Z pomiędzy osób, które już rzeczony spisy złożyły, zapisują się do stanu podatkowego tylko te, które są podane za będące obecnie w życiu.— Zdanie to Najwyżej zatwierdzone zostało 17 go Marca.

15 го Апрелья, здѣсь, въ С. П., послѣ непродолжительной болѣзни скончалась Графа Терезія Дель-Кампо Сципионъ, урожденная Княжна Друцкая Любецкая, старшая сестра покойнаго Князя Франца Кеверія Друцкаго-Любецкаго, бывшаго Министра Финансовъ Царства Польскаго, скончавшагося въ минувшемъ году.

Дня 15-го Квѣтня розстала się z tym światem w Petersburgu, po krótkiej chorobie, ś. p. JW. Teressa z Xiążąt Druckich-Lubeckich, Hrabini Del Campo-Scipion, siostra starsza ś. p. Franciszka Xawerego Xięcia Druckiego-Lubeckiego, b. Ministra Skarbu Królestwa Polskiego, zmarłego w roku zeszłym.

В а р ш а в а .

Въ письмахъ изъ Рима сообщаютъ, что 23-го Марта скончался въ этой столицѣ Баронъ Станиславъ Клицкій, Дивизионный Генераль, б. Польскихъ войскъ, Кавалеръ орденовъ: Св. Анны 1-й степени, Св. Станислава 1-й степени, Св. Владимира 2-й степени, Военнаго ордена, желѣзной короны и офицерскаго ордена Почетнаго Легіона. При совершеніи панихиды надъ останками покойнаго, присутствовали: Членъ Государственнаго Совѣта Графъ Блудовъ, Россійскій Посланникъ Бутеневъ, Генераль Киль, Герцогъ Канино (Бонапарте), многія знатныя особы и всѣ находившіеся въ Римѣ соотечественники его. Послѣ Генерала Клицкаго остался только одинъ его племянникъ Оома, чиновникъ Польскаго Банка.

В а р с з а в а .

Листы з Рzymu donoszą, że d. 23-go z. m., żyć przestał w tej stolicy, ś. p. JW. Stanisław Baron Klicki, b. Jenerał Dywizyi, Dowódzca Dywizyi Strzelców Konnych b. wojsk Polskich, Kawaler Orderów: Św. Anny 1-jej klasy, Św. Stanisława 1-jej klasy, Św. Włodzimierza 2-jej klasy, Orderu wojskowego Polskiego, Żelaznej Korony Włoskiej i Krzyża Oficerskiego Legii Honorowej Francuzkiej. Na nabożeństwie, w obec zwłok nieboszczyka odbytém, obecni byli: JJWW Błudow, Członek Rady Państwa, Buteniew Poseł Rosyjski, Jenerał Kiel. Xiążę Canino (Bonaparte), wiele innych znakomych osób, i wszyscy znajdujący się w Rzymie ziomkowie zmarłego. Jenerał Klicki zostawił tylko jednego synowca, Tomasza, Urzędnika Banku Polskiego.

ИНОСТРАННЫЯ ИЗВѢСТІЯ.

А в с т р і я . Вѣна, 15 Мая.

Третьяго дня вскрыто было духовное завѣщаніе эрцъ-герцога Карла. Старшій сынъ его, эрцъ-герцогъ Альбертъ, назначенъ наследникомъ маюрата; онъ будетъ доставлять каждому изъ трехъ своихъ братьевъ

W I A D O M O Ś C I Z A G R A N I C Z N E .

A U S T R I A . Wiedeń, 15 maja.

Онегдаж отворzony został testament Arcy-Xięcia Karola. Najstarszy syn jego, Arcy-Xiążę Albert, jest spadkobiercą majoratu; płacić będzie każdemu ze swych trzech braci i swęj siostrze po 300,000 zł. r. m. k. rocznie

вѣстность, уже болѣе года, публичными своими концертами въ пользу благотворительныхъ заведеній и дѣтскаго приюта, и удостоились лестнаго отзыва тамошней публики. Первый зародышъ природныхъ дарованій, обнаружилъ въ нихъ извѣстный артистъ, усердный распространитель у насъ музыкальнаго искусства, Г. Станиславъ Моношско, который, обративъ на нихъ вниманіе ихъ родителей, обязалъ стараго своего учителя музыки въ Минскѣ, Г. Доминика Стефановича, чтобы онъ съ особеннымъ усердіемъ занялся усовершенствованіемъ и развитіемъ этихъ необыкновенныхъ дарованій. Достопочтенный этотъ артистъ, горячо любящій свое искусство и учениковъ, умѣющій раскрыть силу ихъ дарованій, возбудить восторгъ и искреннюю любовь къ музыкѣ, (лучшимъ доказательствомъ чего служитъ Г. Моношско), явилъ, можно сказать въ настоящемъ случаѣ, дѣло дѣйствительно необыкновенное, къ чему, правда, болѣе всего способствовали особенныя дарованія учениковъ, то есть, въ продолженіе не болѣе трехъ лѣтъ, онъ довелъ дѣтей, едва вышедшихъ изъ младенческаго возраста, отъ первыхъ началъ искусства, до замѣчательной степени въ ономъ. Мы ссылаемся на отзывъ всѣхъ тѣхъ, кои были въ концертѣ данномъ Мар-

Пierwszy zaród wrodzonego talentu, odkrył w nich daskonały znawca i najgorliwszy mistrz i krzewiciel u nas sztuki muzycznej, P. Stanisław Moniuszko, który, zwróciwszy nań uwagę rodziców, zobowiązał dawnego także swego nauczyciela muzyki w Mińsku, P. Dominika Stefanowicza, aby ze szczególniejszą gorliwością zajął się wykształceniem i rozwinięciem tych niezwykłych przyrodzenia darów. Szanowny ten człowiek, całym sercem miłujący swój zawód i uczniów, i przy gruntowném poznaniu natury ich talentów, umiejący wydobyć całą ich wartość, obudzić zapał i szczerę przywiązaną do sztuki, (czego najlepszym dowodem jest samże P. Moniuszko,) dokazał, można powiedzieć, w tym razie rzeczy prawdziwie nadzwyczajnej, do czego wprawdzie dopomogła najwięcej nadzwyczajność talentu uczniów; to jest, w przeciągu lat trzech nie więcej, dzieci zaledwo wyszłe z niemowlęctwa, od pierwszych początków sztuki, doprowadził do stopnia niepospolitych artystów. Wzywamy wszystkich, którzy słyszeli Sobotni koncert małych Marcinkiewiczów, aby oddali świadectwo rzetelności prawdy słów naszych. Dziesięcio-letnia Kamilla grała z zadziwiającą biegłością i czystością pierwsze Allegro koncertu Humla, i Fantazję Chopina, z niepojętym w dziecku (a zawstydzającym dojrzałe talenta występujące niekiedy publicznie) i naj-

и сестрѣ по 300,000 рейхсталлеровъ коп. мон. въ годъ, и уплатить всѣ долги, которые они могли сдѣлать понынѣ. Имѣнія, которыми покойный эрцъ-герцогъ владѣлъ въ Силезіи и Венгріи, весьма значительны, но донинѣ ихъ управленіе было не очень отчетливо. Новому владѣльцу предстоитъ необходимость привести ихъ въ лучшее состояніе и усилить доходы.

— Императорскимъ постановленіемъ отъ 3 с. м., вывозъ всякаго зерноваго хлѣба, муки и картофеля изъ всего австрійскаго государства, воспрещенъ на неограниченное время.

— Изъ Галиціи пишутъ, что всходы хлѣба хороши. Картофеля посажено не много, но за то кукурузы посеяно болѣе обыкновеннаго.

Ф Р А Н Ц И Я.

Парижъ, 13 Мая.

Въ сегодняшнемъ засѣданіи палаты депутатовъ, образованы были, по жребію, разные отдѣленія, послѣ чего приступили къ преніямъ по проекту о наборѣ 80,000 чел. рекрутъ на 1847 годъ, который былъ утвержденъ большинствомъ 234 голосовъ противъ 4.

— Палата перовъ, препроводила къ министру торговли и земледѣлія прошеніе 222 жителей Гавра, объ отменѣ пошлинъ съ хлѣба, рогатаго скота и солонины, первыхъ потребностей рабочаго народа. Коммисія палаты полагаетъ, что пошлина съ этихъ статей можетъ быть отменена только временно.

— Вновь назначенные министры, Гг. Жеръ и Трезель, прибыли въ Парижъ и приняли присягу. Оп позиціонная партія все еще борется съ кабинетомъ и кажется до тѣхъ поръ не положить оружія, пока не побѣдитъ его.

— Въ *Journal des Débats* не упомянуто ни слова о происшедшей перемѣнѣ министерства. Это молчаніе имѣетъ не маловажное значеніе по поводу весьма замѣчательнаго выбора, сдѣланнаго при замѣщеніи подавшихъ въ отставку министровъ.

— Вчера въ полдень, Королевскій адъютантъ прибылъ въ палату депутатовъ и вручилъ г-ну Лакавту-Лаплану письмо, въ которомъ его приглашаютъ къ Королю немедленно послѣ засѣданія.

— Въ *Gazette des Tribunaux* сообщаютъ: Допросъ генерала Кюблера кончился въ сегодняшнемъ засѣданіи, продолжавшемся три часа. Послѣ сего допроса, послѣдовалъ вызовъ Г. Пармантье, чтобы онъ завтра явился въ наставительную комиссію.

— Бу-Маза былъ вчера принятъ въ частной аудіенціи герцогомъ Немурскимъ; его сопровождалъ капитанъ Ришаръ. Шерифъ весьма лестно отзывается о великодушій Французовъ.

— По торговымъ письмамъ, полученнымъ въ Марсели, купеческій корабль Соединенныхъ Штатовъ взятъ былъ, на барселонскихъ водахъ, мексиканскимъ корсарскимъ кораблемъ. Рѣшительность сего нападенія въ такомъ мѣстѣ, гдѣ менѣе всего можно было опасаться чего-либо подобнаго, была предметомъ общихъ

циркевичами: они подтверждаютъ истину нами сказаннаго. Десятилѣтняя Камила играла съ удивительною лавкостію и отчетливостію первое аллегро концерта Гуммеля и Фантазію Шопена, съ неопытнымъ въ дѣлѣ искусствомъ и соблюденіемъ всѣхъ малѣйшихъ отбѣнокъ сей возвышенной и вмѣстѣ трогательной музыки. Братъ ея, девятилѣтній Мирославъ превосходно сопровождалъ въ фантазіи Калькбренера, весьма трудной по разномѣрности такта и запутанности изложенія сего сочиненія на 4 руки. Въ заключеніе исполнено было Рондо Герца, остроумное и пріятное твореніе, которымъ и окончился сей истинно восхитительный музыкальный вечеръ. Требовать большаго отъ сихъ дѣтей не возможно, ибо и настояція ихъ успѣхи выше всѣхъ ожиданій. Желательно, чтобы ихъ не постигла участь большей части имъ подобныхъ, преждевременно развившихся дарованій, которые въ послѣдствіи, отъ пресыщенія-ли самымъ искусствомъ, или отъ истощенія не созрѣвшихъ силъ, пренебрегаютъ своимъ способностямъ, и оставляютъ послѣ себя только воспоминаніе славы дѣтскихъ своихъ лѣтъ.

X.

и сплаци всеякіе долги, jakie ci mogli zaciągnąć. Dobra, jakie posiadał Arcy-Xiąże w Szląsku i w Węgrzech, są bardzo znaczne, ale dotąd ich administracya była nader zaniedbana. Interessem będzie nowego właściciela, przeprowadzić je do dobrego stanu i powiększyć dochody.

— Reskryptem Cesarskim z d. 6 b. m., wywóz wszelkiego zboża, owoców strączkowych, mąki i kartofli z całej monarchii Austriackiej zakazany został na czas nieograniczony.

— Donoszą z Galicyi, że zasiewy pięknie wschodzą. Kartofli niewiele wysadzono, ale natomiast kukurudzy więcej jak zwykle.

FRANCYA.

Paryż, 13 maja.

Na dzisiejszym posiedzeniu Izby Deputowanych odnowiono losem różne biura, poczem przystapio do rozpraw nad projektem zaciągn 80,000 wojska z klasy na rok 1847, który większością głosów 234, przeciw 4 przyjęto.

— Izba Parów, znaczną większością, przesłała Ministrowi handlu i rolnictwa prośbę 222 mieszkańców Hawru, o zniesienie cla od zboża, bydła i mięsa solonego, jako pierwszych potrzeb klasy pracowitej. Jednakże kommissya Izby mniema, że cło pomienione być może tylko tymczasowie zniesioném, nim panująca obecnie klęska nie przejdzie.

— Obaj nowo-mianowani Ministrowie P. Jyr i Jenerał Trezel przybyli na objęcie swych posad i wykonali przysięgę. Stronnictwo opozycyjne jednak, walzy ciągle z gabinetem, i zdaje się, że dopóty nie złoży broni, póki go zupełnie nie obali.

— *Journal des Debats* nie czyni najmniejszej wzmianki o zasłanej modfikacyi ministerstwa. Milezenie to, nie do wytłomaczenia w każdej innej okoliczności, nabiera jeszcze tém większego znaczenia, z powodu wyboru, jaki uczyniono dla zastąpienia dymisyonowanych Ministrów.

— Wczoraj o południu przybył adjutant Królewski do Izby Deputowanych, i oddał P. Lacave-Laplagne list, w którym mu polecono, aby zaraz po ukończeniu obrad udał się do Króla.

— W *Gazette de Tribunaux* czytamy: Indagacya Jenerala Cubieres ukończona dziś została na posiedzeniu, które trzy godziny trwało. Po tej indagacyi postany został pozew do P. Parmentier, aby stawil się jutro przed Kommissją instruceyjną.

— Bu-Maza miał wczoraj prywatne posłuchanie u Xiecia Nemours. Towarzyszył mu Kapitan Richard. Szerzył wynurzał się najpochlebniej o wspaniałomyślności Francuzów.

— Według listów handlowych, nadeszłych do Marsylii, okręt handlowy Stanów-Zjednoczonych zabrany został na wysokości Barcelony przez okręt korsarski Meksykański. Śmiałość czynu w okolicy, gdzie najmniej można było się tego spodziewać, była przedmiotem powszechnych rozmów na giełdzie Marsylijskiej. Utrzymywano, że ten

czystsze poczuciem wszystkich najdelikatniejszych odcieni tej wzniosłej a razem serdecznej muzyki. Brat jej, dziewięcio-letni Mirosław, godnie wtórował w Fantazyi Kalkbrenera, bardzo trudnej, w nierównym pomiarze taktu i w zawilym rozkładzie tej kompozycyi na 4 ręce. Słyszeliśmy jeszcze Rondo Herza, utwór przyjemny i dowcipny, który, wykonany po mistrzowsku przez obójga malutkich artystów, świetnie zakończył ten, prawdziwie zachwycający wieczór muzykalny. Wymagać od tak małych dziecok więcej nie podobna, gdyż to co nam dają, wszelkie słuszna po ich wieku oczekiwanie przechodzi. Życzyć tylko pozostaje, ażeby i ich nie spotkał los tylu innych zbyt wczesnie rozwiniętych talentów, które później, czy z przesytu samej sztuki, czyli też z przebrania się nie dojrzałych, zaniedbują swoje zdolności i zostawują po sobie tylko wspomnienie sławy swoich lat dziecinnych.

X.

разговоры на марсельской бирже. Полагают, что это явное мексиканское судно вышло из Гибралтара.

— Два происшествія въ эту минуту, какъ сообщаютъ въ *Stain*, сильно занимаютъ легитимистовъ Сенжерменскаго предмѣстя. Молодая, прекрасная и остроумная княжна Тремувилль намѣрена непременно поступить во французскій театр, и тамъ явится въ роль Роксаны. А графъ Антоній Нозль, примирившійся съ Июльскимъ правительствомъ, хочетъ сочетаться бракомъ съ дочерью начальника полиціи, Г. Делессеръ. Всѣ убѣжденія при этомъ были тщетны: Княжна Тремувилль объявила, что хотя ей нынѣ препятствуютъ, но черезъ два мѣсяца, когда достигнетъ совершеннолѣтія, она исполнитъ свое желаніе; а графъ Нозль, когда ему объявили, что всѣ салоны на лѣвомъ берегу Сены будутъ для него закрыты, хладнокровно отвѣчалъ: „Я останусь на правомъ берегу; тамъ живетъ Король, Г. Гизо и столько другихъ знатныхъ лицъ, которые содержатъ блистательные салоны.“

— Въ *Union Monarchique* сообщаютъ, что министръ внутреннихъ дѣлъ, Г. Дюшатель, воспретилъ французскому театру представленіе пьесы подъ заглавіемъ: *Дикюилиство*.

14 Мая.

Герцогъ Броди началъ часто являться къ Королю и къ Г. Гизо. Графъ Моле и Тьеръ также часто совѣщаются между собою.

— О процессѣ Кюбьера носятъ разные слухи. Въ *Union Monarchique* намекаютъ, что такъ какъ письма его писаны уже нѣсколько лѣтъ тому назадъ, то къ обвиненію его въ обманъ и въ клеветы на министровъ будетъ примѣнена давность. Въ *National* считаютъ вѣроятнымъ, что обвиненіе будетъ оставлено безъ вниманія, потому что письма были написаны генераломъ не по собственному побужденію, но только въ угожденіе Г. Пармантье. Въ *Courrier Français* также намекаютъ, что для прекращенія дальнѣйшаго распространенія этого дѣла, судъ перовъ рѣшитъ прекратить его, какъ это случилось во время реставраціи съ извѣстнымъ процессомъ Уввара. Впрочемъ генерала обвиняютъ въ подкупѣ или въ клеветѣ; изъ этихъ обвиненій должно быть справедливо одно. Но если генералъ виновенъ въ подкупѣ, то долженъ же быть и человекъ подкупленный. Если же окажется, что эти письма были писаны только съ тою цѣлію, чтобы Г. Пармантье могъ вытребовать акціи отъ другихъ акціонеровъ, то дѣло это, хотя предосудительно, но все же не такъ худо, какъ если бы генералъ писалъ письма для собственной своей пользы.

— Обнародованіе въ журналахъ писемъ генерала Кюбьера, послѣдовало по распоряженію самаго же Г. Пармантье, къ коему они были писаны, и, какъ говорить, по тому поводу, что упомянутый генералъ не соглашался за сохраненіе сей тайны заплатить значительной суммы, которой требовалъ отъ него бывшій его корреспондентъ. Въ слѣдствіе сего, до сужденія еще генерала Кюбьера въ палатѣ перовъ, Г. Пармантье вызванъ былъ въ судъ сенскаго департамента, а нынѣ, какъ соучастникъ въ винѣ, преданъ будетъ сужденію суда палаты перовъ.

— Въ *Gazette des Tribunaux* сообщаютъ, что палата перовъ, со времени своего образованія, шестой уже разъ обращается въ главное судилище. Первый разъ происходило это во время производства знаменитаго дѣла маршала Нея, который, какъ извѣстно, 6-го Декабря 1815 года приговоренъ былъ къ смертной казни посредствомъ разстрѣлянія.

— Маркизь Норженби, по личному приглашенію герцога Омальскаго, поѣхалъ съ супругою своею въ Шантилли, на конныя скачки. По возвращеніи оттуда, маркизь съ семействомъ своимъ отпразднуетъ въ Лондонѣ. По словамъ его, онъ отправляется туда въ отпускъ на шесть недѣль; но по приготовленіямъ, дѣлаемымъ въ его домѣ, можно полагать, что онъ уже не возвратится въ Парижъ.

— Изъ Берна уведомляютъ о гѣздѣ оттуда французскаго посланника Г. Буа Леконта.

— Банкиръ Эйнаръ, опровергая напечатанное въ газетахъ извѣстіе о поѣздкѣ его въ Аены, приговариваетъ, что онъ представилъ въ распоряженіе греческаго правительства сумму въ 500,000 франковъ.

— Принцъ Жуэвильскій, съ частию своего флота, состоящего изъ 4-хъ линейныхъ кораблей, находится, 5-го Мая, у Герскихъ острововъ. Въ журналѣ *Tou-*

mniemany мексиканскій окрѣтъ выходящій изъ Гибралтара.

— Два zdarzenia w tej chwili— jak pisze *Semaine*— oburzają mocno legitymistów na przedmieściu St. Germain. Młoda piękna i dowcipna Xiężniczka de la Tremouville, chce koniecznie poświęcić się teatrowi i w teatrze francuzkim wystąpić jako Roxana. Hrabia zaś Antoni Noailles, pojednawszy się z rządem lipcowym, chce się zaślubić z córką Prefekta policji, P. Delessert. Wszelkie przekładania w obu razach były daremne; Xiężniczka de Tremouville oświadczyła, że chociaż jęj teraz stawia przeszkody, gdy wszakże za parę miesięcy dojdzie do pełnoletności, uczyni to co pragnie; a Hrabia Noailles, gdy mu zagrożono, że wszystkie salony na lewym brzegu Sekwany będą dla niego zamknięte, odpowiedział obojętnie: „Więc pozostanę na prawym brzegu, gdzie mieszka Król, P. Guizot i tyle innych znakomitych osób, które też świetne utrzymują salony.“

— *Union Monarchique* donosi, że Minister spraw wewnętrznych, Duchatel, zabronił teatrowi francuzkiemu przedstawienia sztuki pod tytułem: *Przekupstwo*.

Dnia 14 maja.

— Od kilku dni, Xiąże Broglie mięwa częste narady, tak z Królem, jako też i z P. Guizot. Hr. Molé i P. Thiers także się często z sobą naradzają.

— O processie Jenerała Cubières różne obiegają wieści. *Union Monarchique* daje do poznania, że gdy owe wiadomo listy już kilka lat temu jak są pisane, zachodzi przeto przedstawienie tak oszukaństwa jak potwarzy Ministrów. *National* uważa prawdopodobnem, że skarga zostanie zaniechana, gdyż owe listy pochodzą wprawdzie od Jenerała, ale pisał je tylko dla dogodzenia panu Parmentier. *Courrier* mięma także, że Sąd Parów, z powodu dalszych tajnych rozgałęzień tego interessu będzie się widział zmuszoným do zaniechania tej rzeczy, jak to miało miejsce za restauracyi w szkaradym processie Ouyrarda. Zresztą Jenerał jest obwiniony o przekupstwo, oraz o potwarz i oszukaństwo; jedno z tych obwinień musi być koniecznie sprawiedliwe. Ale jeżeli przekupienie miało miejsce, musi być także wykryta osoba, która się przekupić dała; jeżeliby się zaś wykryło, że owe listy były pisane tylko w tym celu, aby P. Parmentier mógł taniej skupić akcyje od swych współ-akcyonaryuszów, rzecz byłaby zawsze niegodna, ale nie tyle nikczemna, jak gdyby Jenerał pisał je dla własnej korzyści.

— Ogłoszenie w dziennikach listów Jenerała Cubières, nastąpiło przez samegoż P. Parmentier, do którego pisane były, i to, jak powiadają, z powodu, że pomieniony Jenerał wzbrańał się okupić tajemnicy, znaczną bardzo sumą pieniędzy, jakiej od niego za to dawny jego korespondent wymagał. W skutek tego, przed oskarżeniem jeszcze Jenerała Cubières w Izbie Parów, P. Parmentier zapoznany został przed sąd Departamentu Sekwany, a teraz jako współwinny, przed sądem Izby Parów stawić się musi.

— Podług *Gazette des Tribunaux*, Izba Parów, od czasu utworzenia swojego, po raz szósty zamięniona zostaje w Trybunał Sądowniczy. Raz pierwszy miało to miejsce w sławnym processie Marszałka Neya, który, jak wiadomo, d 6 grudnia 1815 roku na śmierć przez rozstrzelanie skazany został.

— Margrabia Normanby, zaproszoným będąc osobiście przez Xięcia Aumale, udał się z małżonką swoją na wyścigi konne do Chantilly; po powrocie zaś wyjeżdża z całą rodziną swoją do Londynu. Lubo rzeczoný Lord wszystkim powiada, że jedzie tylko na sześć iot, godniowy urlop, jednakże z czynionych w palacu jego przygotowań można wnosić, że nie wróci już do Paryża.

— Z Bern donoszą o wyjeździe ztamąd Posła francuzkiego, P. Bois le Comte.

— Bankier Eynard odwołuje umieszczoną w dziennikach wiadomość, jakoby wyjeżdżał do Aten; oświadcza oraz, że rządowi Greckiemu oddał do rozporządzenia 500,000 franków.

— Xiąże Joinville znajdował się 5 maja przy wyspach Hieryjskich, z pierwszą dywizją floty swojej, złożoną z czterech okrętów liniowych. Dziennik *Toulonnais* do-

l'opais сообщаютъ, что принцъ съ своимъ флотомъ, отправится къ берегамъ Италіи.

— Въ минувшую Субботу задержали въ Байоннѣ пятерыхъ карлистскихъ офицеровъ, намѣревавшихся пробраться въ Испанію. Всѣ они не имѣли при себѣ никакихъ бумагъ, ни денегъ на путевые расходы.

— Между Лондономъ и Мадритомъ все еще продолжается частая переписка, такъ, что чрезъ Байонну почти ежедневно проѣзжаютъ курьеры.

— Контръ-адмиралъ Брюа прислалъ официальное донесеніе, что мятежники на островахъ Отаити и Муреа покорились правительству.

15 Мая.

Вчера, когда Король осматривалъ вновь устроенную въ Вер-али конюшню, ученики Сеиъ-Сирскаго учебнаго заведенія, возвращавшіеся съ своимъ начальникомъ съ прогулки, построились во фронтъ и привѣтвовали Е. В. радостными восклицаніями. Король тронутый этимъ извлеченіемъ привязанности, сказалъ имъ: „Любезные дѣти! я всегда радъ васъ видѣть, а сегодня благодарю васъ за посѣщеніе, какъ добрыхъ моихъ сосѣдей. Ваше привѣтвеніе глубоко меня тронуло; мнѣ пріятно объявить вамъ, при этомъ случаѣ, что я очень доволенъ вашимъ поведеніемъ, усердіемъ и неуклоннымъ исполненіемъ обязанностей. Съ удовольствіемъ предсказываю вамъ, что вѣкогда будете вы, какъ ваши предшественники, славою арміи, какъ теперь составляете ея надежду.“ Вечеромъ Король возвратился во дворецъ.

— Г. Гизо намѣревается поспѣшить закрытіемъ засѣданій палаты, и для того Г. Кюень Гриденъ внесъ въ палату проектъ объ отерокѣ дозволенія на безпошлинный ввозъ хлѣба до конца Октября сего года.

— Въ *Journal des Débats* пишутъ, что вскорѣ прибавитъ въ Францію изъ Одессы транспортъ съ 2,100,000 гектолитровъ хлѣба.

— 7 и 8-го числа, прибыло въ Марсель 60 кораблей съ 147 577 гектолитрами ржи и 23,000 овса.

А н г л и я.

Лондонъ 11 Мая.

Вчера, лордъ Станлей взялъ обратно предложенную имъ добавочную статью къ биллю объ ирландскихъ нищихъ. Утвержденіе этой статьи повлекло бы за собою распущеніе палаты. Во время засѣданія, того же дня, графъ Гардвикъ спросилъ министровъ, извѣстна ли имъ количество запаснаго хлѣба въ государствѣ, и можно ли ожидать новыхъ подвозовъ? маркизъ Ландоунъ отвѣчалъ, что этотъ вопросъ не у мѣстенъ; полагаетъ впрочемъ, что должны быть значительные запасы, и что съ достовѣрностію можно ожидать новыхъ привозовъ. Лордъ Ландоунъ увѣдомилъ верхнюю палату, что въ Январѣ мѣсяцѣ привезено 661,600 квартеровъ хлѣба, въ Февралѣ 557,000, въ Мартѣ 929,000, а въ Апрельѣ 1,043,000, и что этого количества было достаточно на потребности края.

— Въ *Sun* описываютъ слѣдующимъ образомъ залу засѣданій палаты перовъ: „Надъ трономъ, изображено фрескою живописью крещеніе Этельберта. Между окнами, въ четырехъ нишахъ, будутъ поставлены статуи бароновъ, получившихъ великую грамоту (*magna charta*). Четыреста сорокъ членовъ, составляющихъ палату верхняго парламента, могутъ сидѣть просторно на скамьяхъ, обитыхъ краснымъ сафьяномъ. Подъ великолѣпнаго трона стоятъ кресла принца Алберта, по лѣвую, а принца Валлійскаго по правую руку. На креслахъ принца Алберта изображенъ гербъ Саксенъ-Кобургскій. Въ нишахъ надъ трономъ будутъ поставлены во всеоружіи пять рыцарей въ орденской одеждѣ пяти кавалерскихъ орденовъ Великобританіи.

— Генералъ-Майоръ сэръ Гарри Смитъ, недавно прибывшій изъ Остъ-Индіи, гдѣ имѣлъ столь блистательное участіе въ побѣдахъ англійскаго оружія надъ войсками Сикковъ, радушно принимается въ Лондонѣ. Сэръ Робертъ Пилъ въ честь его далъ великолѣпный пиръ. Многіе изъ высшихъ офицеровъ арміи, приготовляють для него также угощеніа.

12 Мая.

По предложенію лорда Джона Росселя, засѣданія нижней палаты, по поводу праздника Сошествія св. Духа, будутъ закрыты съ 21 по 28 Мая.

— Вчера Королева утвердила билль, опредѣляющій пошлину на ромъ.

nosi, że Xiążę uda się z flotą, którą dowodził, do brzegów Włoskich.

— Zeszlęj Soboty przytrzymano w Bajonnie pięciu oficerów Karlistowskich, którzy, wydaliwszy się tajemnie z miejsc wskazanych im na mieszkanie, chcieli przedrzeć się do Hiszpanii. Wszyscy pięciu nie mieli ani papierów, ani też funduszów na podróż.

— Ciągłe jeszcze odbywa się ustawiczny bieg gońców między Londynem a Madrytem, którzy dzień w dzień przez Bajonnę przejeżdżają tam i na powrót.

— Kontr-Admirał Bruat nadesłał raport urzędowy, że powstancy na wyspach: Otahity i Murea, zupełnie się Francuzom poddali.

Dnia 15 maja.

Podczas gdy Król wczoraj zwiadał masztalernią świeżo urządzoną w Wersalu, powitany został okrzykami radości od uczniów zakładu w St. Cyr, którzy właśnie z przechadzki z komendantem swoim wracając, uszykowali się w rząd przed Monarchą. Król rozczulony temi dowodami przywiązania, rzekł do nich: „Moi kochani młodzieńcy, zawsze mnie cieszy wasz widok, a dzisiaj składam wam dziękę za odwiedzenie mnie, jako dobrym sąsiadem moim. Pozdrowienie wasze mocno mnie wzruszyło, i przy tój sposobności miło mi wam oświadczyć, że wam prawdziwie wieszuję waszego dobrego ducha, gorliwości, tudzież zamiłowania karności i obowiązków waszych. Śmiało wam przepowiadam, że kiedyś jak wasi poprzednicy, będziecie chwaleą armii, jak dziś jej nadzieją jesteście.“

— P. Guizot ma zamiar prędzej niż zwykle zamknąć w tym roku obrady Izby, i dla tego P. Cunin-Gridaine złożył im projekt do prawa o przedłużeniu wprowadzenia zboża bez opłaty do końca Października b. r.

— *Journal des Débats* donosi, że niebawem przybędzie z Odessy do Francji 2,100,000 hektolitrowъ zboża.

— Dnia 7-go i 8-go b. m. wpłynęło do Marsylii 60 okrętów, które przywoziły 147,577 hektolitrowъ żyta i 23,000 owsa.

А н г л и я.

Лондонъ 11 Мая.

Lord Stanley cofnął sam, na wczorajszymъ posiedzeniu Izby Wyższej, dodatek swój do bilu o ubogichъ Irlandzkichъ, przyjęcie którego byłoby pociągnęło za sobą rozwiązanie Izby. Na témże samémъ posiedzeniu zapytał Ministrów Hr. Hardwicke, azali im nie jest wiadomo ile zapasówъ zboża znajduje się w kraju, i czy nowychъ przywozówъ spodziewać się należy? Margr. Lansdowne odrzekł mu na to, że to pytanie nie jest w swoimъ miejscu; sądzi jednakże, że muszą się znaczne znajdować zapasy, tudzież, że nowychъ przywozówъ z pewnością spodziewać się można. Przemówił Izbę, że w miesiącu styczniu przywieziono 661,000 kwarterówъ zboża, w lutymъ 557,000, w marcu 929,000, w kwietniu 1,043,000; i że zatemъ ilość przywiezionego zboża odpowiadała dostatecznie wzrastającymъ potrzebomъ krajowymъ.

— *Sun* umieszcza następujący opis nowej sali posiedzeń Izby Parów: „Nad tronemъ przedstawiony jest *al fresco* chrzest Etelberta. Między oknami, w czterechъ framugach, stać będą posagi Baronów, którzy otrzymali *Wielką Kartę* (*magna charta*). 440 członków, składającychъ Izbę Wyższą parlamentu, mogą siedzieć wygodnie na ławkach, obitychъ czerwonymъ safianemъ. Obok wspaniałego tronu stoją krzesła: Xięcia Alberta z lewej, a Xięcia Walii z prawej strony. Nad krzesłemъ Xięcia Alberta umieszczony jest herb Sasko-Koburgski. We framugach nad tronemъ stać będą w pełnej zbroi pięciu rycerzy w kawalerskichъ ubiorachъ pięciu orderówъ Wielkiej Brytanii.

— Jeneral-Major Sir Harry Smith, nie dawno przybyły z Indyi Wschodnichъ, gdzie takъ świetny miał udział w powożeniu oręża angielskiego w wojnie przeciwъ Sikhomъ, jest bardzo fetowany w Londynie. Sir Robert Peel dał na cześć jego świetny wieczór. Wielu wyższychъ oficerówъ armii gotują także dla niego wielkie uczty.

Dnia 12 maja.

Na wniosekъ Lorda John Russell, obrady Izby Niższej będą, z powodu świątъ Zesłania Ducha św., od 21-go do 28-go maja odroczone.

— Wczoraj Królowa udzieliła sankcyę bilowi, oznaczającemu cło od rumu.

— По случаю дороговизны жизненных припасовъ, Королева повелѣла, чтобы на кухни Е. В. употребляли муку только втораго сорта, а хлѣба назначила только по одному фунту на особу.

— Лордъ-меръ давалъ, по обычаю, обѣдъ для министровъ, во время котораго, лордъ Джонъ Россель произнесъ длинную рѣчь о теперешнемъ бюджетѣ, утверждая, что оно не такъ скоро окончится, и совѣтовала послѣдовать примѣру Королевы, которая ввела большую бережливость въ своихъ расходахъ. При этомъ случаѣ первый министръ принесъ благодарность Соединенныхъ Штатамъ, за братскую ихъ помощь Англiи.

Б Е Л Г И Я. Брюссель, 13 Мая.

Король уѣхалъ третьяго дня въ Висбаденъ, гдѣ будетъ пользоваться водами. Королева проводила своего супруга до Вервие, и на обратномъ пути ея въ столицу случилось несчастіе: Въ то мгновение когда королевскій поѣздъ оставилъ Анскую станцію, съ нимъ столкнулся въ точкѣ пересѣченія двухъ путей, обыкновенный пассажирскій поѣздъ, предшій изъ Брюсселя; паровозъ Брюссельскаго поѣзда наткнулся на тендеръ поѣзда королевскаго. Тендеръ и нѣсколько королевскихъ вагоновъ были разрушены или сильно повреждены. Къ счастью, карета Королевы находилась на концѣ противоположномъ удару, и потому Е. В. не потерпѣла ни какого вреда. Но Адъютантъ Короля, генералъ Шазаль, сломалъ себѣ ребро; у одного лакея переломлено нѣсколько реберъ, другой сломалъ руку. На брюссельскомъ поѣздѣ никто не былъ раненъ хотя всѣ путешественники выброшены были изъ своихъ мѣстъ.

16 Мая.

Палата представителей уже закрыла свои засѣданія этого года; можно однако же сказать, что время это потеряно, потому что важнѣйшіе предметы остались не рѣшенными. Новые выборы, коими половина членовъ палаты будутъ церемьна, начнутся въ Июнь.

— Въ слѣдствіе изобрѣтенія г-мъ Гекке новой системы воздухоплаванія, въ Брюссель образовалась компанія на акціяхъ съ капиталомъ въ два милліона фр., имѣющая цѣлью: 1) перевозить по воздуху пассажировъ, товары и письма; 2) производить ученія и стратегическія изслѣдованія, и 3) продавать привилегіи на это изобрѣтеніе другимъ компаніямъ и лицамъ. Акціонеры платятъ сначала только десять процентовъ для производства опытовъ, и не обязываются платить остальныхъ девятю, если опыты окажутся не вполне удовлетворительными.

— По словамъ *Moniteur Belge*, въ Брюссель составилось общество ничего не дѣлающихъ, *Far niente*. Въ двѣ недѣли набралось уже сто пятьдесятъ шесть членовъ. Вѣроятно, это общество будетъ одно изъ самыхъ огромныхъ.

И Т А Л И Я. Римъ, 30 Апрѣля.

Образованіи въ Папскихъ владѣніяхъ національной гвардіи состоялось уже постановленіе, и наряженные правительствомъ по сему дѣлу чиновники отправились въ разныя провинціи Римской области. Мѣра сія послужитъ не только къ уменьшенію войскъ, но и дозволитъ правительству отпустить Швейцарскіе полки, содержаніе коихъ причиняетъ значительные расходы.

— Для празднованія тезоименитства Его Святѣйшества, 5-го Мая, здѣсь собираютъ добровольныя приношенія, которыя составили уже сумму въ 6,000 скуди, и назначены будутъ для покупки хлѣба для бѣдныхъ. Положено, чтобы въ этотъ день не было никакихъ пиршествъ.

— Нѣсколько компаній желѣзныхъ дорогъ, условившіяся наконецъ между собою, представили вчера Папѣ свои проекты.

— Назначенный нунціемъ при Мадридскомъ дворѣ, монс. Брунелли, отправился къ своему посту, 26 с. м., чрезъ Флоренцію.

— Здѣсь удивляются тому, что Король Неаполитанскій, объѣзжая границы своего государства и осматривая водопадъ Терни, не посѣтилъ Рима.

— Z powodu drożyzny żywności, Królowa poleciła, aby w jej kuchni używano tylko drugiego gatunku mąki, a chleba wyznaczyła tylko po funcie na osobę.

— Lord-Mer dawał coroczny obiad dla Ministrów, podczas którego, Lord John Russel miał długą mowę o obecnej klęsce nieurodzaju i głodu, utrzymując, że taż nie tak prędko się skończy, i radził pójść za przykładem Królowej, która największą oszczędność w swoich wydatkach zaprowadziła. Przy tej sposobności oświadczył piérwszy Minister Stanom-Zjednoczonym wdzięczność, za braterską pomoc udzieloną Anglii.

B E L G I A. Bruxella, 13 maja.

Król wyjechał onegdaj do Wiesbaden dla używania tatecznych kąpieli. Królowa odprowadzała go do Verviers, i w powrocie ztamtąd do stolicy zdarzył się nieszcześliwy przypadek: W chwili kiedy pociąg królewski opuścił stację Ans, zjechał się z nim zwyczajny pociąg pasażerski jadący z Bruxelli, i właśnie w miejscu, gdzie się obie drogi żelazne krzyżują, lokomotywa tego ostatniego pociągu uderzyła o tender pociągu królewskiego; sam tender i kilka wagonów królewskich zostało zgruchotanych lub mocno uszkodzonych. Szczęściem Królowa siedziała w wagonie swoim nie po tej stronie, gdzie uderzenie nastąpiło, ale z przeciwnej, i dla tego żadnego nie poniosła szwanku. Ale Jeneral Chazal, Adjutant królewski, zlamal żebro, jeden ze służących kilka żeber, a drugi rękę. Na pociągu bruxelskim nikt nie doznał uszkodzenia, chociaż wszyscy podróżni z siedzeń swoich zostali wyrzuceni.

Dnia 16 maja.

Izba Reprezentantów już od tygodnia ukończyła swoje tegoroczne posiedzenia; można jednak powiedzieć, że czas napróżno uroniła, bo wszystkie najwazniejsze przedmioty pozostały niezalatwione. Nowe wybory, które Izbę w połowie odnowią, rozpoczną się w Czerwcu.

— W skutku wynalezienia przez P. Hecke nowego systemu napowietrznej żeglugi, utworzyło się w Bruxelli towarzystwo na akcyach, z kapitałem 2 milionów franków, mające na celu: 1) przewozić balonami podróżnych, towary i listy; 2) przedsiębrać naukowe i strategiczne odkrycia, i 3) udzielać przywileje na podobne przedsięwzięcia innym towarzystwom i osobom. Akcyonaryusze płacą z początku tylko dziesiątą część wartości akcyi, na kosztach się odbywać doświadczeń, i nie będą obowiązani płacić reszty, jeśli te doświadczenia nie okażą się całkiem zaspakajającymi.

— Podług *Monitora Belgijskiego*, w Bruxelli miało utworzyć się także towarzystwo próżniaków, pod nazwą *Far niente*. W ciągu dwóch tygodni przystąpiło doń 56 członków, i można się spodziewać, że to będzie za czasem najliczniejsze towarzystwo w świecie.

W ł o s n y. Rzym, 30 kwietnia.

Zaprowadzenie gwardyi narodowej w Państwie Kościelném jest już ostatecznie postanowione; kommissarze rządowi w tym przedmiocie zwiadzają rozmaite prowincye kraju. Środek ten, nie tylko posłuży do zmniejszenia liczby wojska, ale nawet dozwoli rządowi pozbycia się owych półków Szwajcarskich, których utrzymanie tak liczne pociąga koszta.

— Aby imieniny Ojca św., dnia 5 maja, uczcić godnie, zbierane tu są dobrowolne składki, które, do wysokości 6,000 skudów doprowadzone, przeznaczone będą na kupno chleba dla biednych. Postanowiono także, aby żadne zwyczajne biesiady i uczyty w tym dniu nie miały miejsca.

— Powszechnie tu sprawia podziwienie, że Król Neapolitański, który objeżdżał granice swego państwa, i zwiadzł wodospad Terni, nie był w Rzymie.

— Kilka spółek dróg żelaznych porozumiało się przecież z sobą, i wczoraj złożyło Ojcu św. swoje projekta,

— Monsiogn Brunelli, nowo-mianowany Nuncyusz przy dworze hiszpańskim, wyjechał 26-go przez Florencją do Madrytu.

Испания.

Мадридъ, 4 Мая.

Завтра Королева переѣдетъ на жительство въ Аранхуэзъ. Часть двора будетъ сопровождать Ея Величество, а президентъ министровъ и военный министръ будутъ тамъ постоянно находиться при ней. Английскій и французскій посланники также переселятся въ Аранхуэзъ.

Напрасно министры старались убѣдить Короля, чтобы онъ сопровождалъ своего супруга въ Аранхуэзъ. Онъ рѣшился непремѣнно жить отдѣльно, и на всякій случай поселится въ лѣтнемъ замкѣ Эль-Пардо, лежащемъ отсюда въ растоянн двухъ миль. Лица, окружающія Короля, коими правятъ интриганты, получающіе наставленія изъ-за границы, укрѣпляютъ Короля въ этомъ намѣреніи, и полагаются, повидимому, на происшествія, которыя имѣютъ здѣсь совершиться въ отсутствіе Королевы. Даже въ министерскомъ журналѣ *Tiempo* упоминаютъ о нѣкоторыхъ покушеніяхъ на права короны.

Кажется, что всему семейству Донъ Франсиска де-Паула суждено страдать любовью. Третья сестра Короля, инфантина Жозефина, хотѣла сочетаться бракомъ, тайно, 1 числа с. м., съ какимъ-то гаванскимъ искателемъ приключеній, который во время междоусобной войны служилъ въ извѣстномъ корпусѣ волонтеровъ; однако власти успѣли арестовать священника, хотѣвшаго обвѣнчать эту чету. Несмотря на то, мы постоянно видимъ инфантину, на прогулкахъ, сидящую подлѣ Королевы.

Правительство предписало, чтобы егерскіе роты всѣхъ полковъ арміи, прибыли въ Мадридъ; 20 ротъ уже исполнили сіе предписаніе, цѣль коего донынѣ неизвѣстна.

Въ одной изъ марсельскихъ газетъ сообщаютъ о кончинѣ знаменитаго карлистскаго предводителя, Карла Сабатье, который въ послѣдней междоусобной войнѣ игралъ важную роль; партія его лишилась надежной своей опоры. Хотя онъ иностранецъ, однако имѣлъ большое вліяніе на Каталонцевъ, ибо лишь только прибылъ онъ въ Испанію, тотчасъ успѣлъ собрать вокругъ себя отрядъ во сто человекъ. 15 числа, онъ напалъ на двѣ роты правительственныхъ войскъ близъ Таррагоны. Послѣ упорной борьбы, продолжавшейся два часа, карлистскіе солдаты, употребивъ всѣ патроны, начали отступать по повелѣнію своего начальника, который самъ, будучи не въ силахъ бѣжать по причинѣ полученныхъ двухъ ранъ, хладнокровно ожидалъ приближенія королевскихъ войскъ. Но въ ту минуту, когда они приблизились къ нему, полагая что онъ уже мертвъ, Сабатье изъ двухъ пистолетовъ выстрѣлилъ въ офицера и солдата, и обоимъ убилъ на мѣстѣ. Въ томъ, что это не кто либо другой, а Карль Сабатье, нѣтъ никакого сомнѣнія. При немъ нашли письма отъ его семейства и другія бумаги, свидѣтельствующія о его происхожденіи. Карлисты лишились, кромѣ него, 10 человекъ, а войска Королевы двухъ офицеровъ и нѣсколькихъ рядовыхъ. Сабатье былъ Бордосскій уроженецъ, служилъ Донъ Карлосу подлѣ предводительствомъ Зумалакаурегуи, и былъ одинъ изъ храбрѣйшихъ офицеровъ карлистской арміи.

5 Мая.

Вчера прочитано королевское постановленіе объ отсрочкѣ засѣданій кортесовъ.

Вчера уличные бродяги замѣтивъ, что кучеръ одного изъ стоявшихъ при воротахъ Дель-Саль экипажей, крѣпко уснулъ, съ намѣреніемъ испугать его, бросили подлѣ экипажъ двѣ петарды, которыя взорвало въ ту именно минуту, когда Королева возвращалась изъ Прадо въ Замокъ, проѣзжала чрезъ сіи ворота. Тотчасъ по прибытіи въ замокъ, Королева пригласила всѣхъ министровъ и приказала имъ, чтобы они предписали произвести слѣдствіе для обнаруженія виновника сихъ выстрѣловъ. Нѣкоторые однако думаютъ, что выстрѣлы сіи произведены были нарочно, чтобы перенугать Королеву и этимъ расположить къ тому, дабы она безъ конвоя не ѣздила.

По послѣднимъ извѣстіямъ отъ 2-го Мая, юнта въ Порто не приняла посредничества Англіи.

Бюджетъ доходовъ на наступающій годъ составляетъ 1,257,680,466 реаловъ, а—расходовъ 1,257,678,020 реаловъ. На содержаніе супруга Королевы назначено 200,000 пиастровъ.

H I S Z P A N I A.

Madyt, 4 maja.

Intro przeniesie się Królowa na mieszkanie do Aranjuez. Część dworu towarzyszyć jej będzie, a Prezes Ministrów i Minister wojny, ciągle tam przy jej boku mieszkać będą. Także Posłowie angielski i francuzki przeniosą się do Aranjuez.

— Naprózno Ministrowie usiłowali nakłonić Króla, aby towarzyszył małżonce swojej do Aranjuez. Postanowił on nieodmiennie żyć z nią w rozłączeniu, lub na wszelki przypadek zająć odległy ztąd o dwie mile zamek letni el Pardo. Osoby, które go otaczają, a same kierowane są przez intrygantów, otrzymujących instrukcyje z zagranicy, utwierdzają Króla w tém przedsięwzięciu i zdają się liczyć na wypadki, które tu podezają niebytności Królowej zajść mają. Nawet ministerjalny dziennik *Tiempo* wspomina o pewnych zamachach na prawa korony.

— Zdaje się, że cała rodzina Don Franciszka de Paula, skazana jest na cierpienia przez miłość. Trzecia siostra Króla, Infancka Józefa, chciała zaślubić się potajemnie d. 1 b. m. z jakimś awanturnikiem z Hawanny, który podczas wojny domowej służył w głośnym korpusie ochotników; atoli władzom udało się aresztować xiędza, który tej parze ślub miał dawać. Pomimo to widzimy ciągle rzezoną Infantkę na przejazdach siedzącą obok Królowej.

— Rząd wydał rozkaz, aby kompanie strzeleckie wszystkich prawie półków armii przybyły jak najszybciej do Madytu; 20 kompanii uskuteczniło już ten rozkaz, którego cel dotąd niewiadomy.

— Jedna z gazet marsylskich donosi o zgonie znakomitego dowódcy karlistowskiego, Karola Sabathier, który w ostatniej wojnie domowej wielką grał rolę, tak, iż stroniętwo jego utraciło w nim najlepszą swoją podporę. Chociaż cudzoziemiec, wywierał jednak wielki wpływ na Katalonczyków, gdyż zaledwie przybył do Hiszpanii, wnet zebrał około siebie sto ludzi. Dnia 15 uderzył na dwie kompanie wojska rządowego w bliskości Taragony, na czele swojego hufca. Po zaciętej walce, która trwała dwie godziny, żołnierze karlistowscy, wystrzelawszy wszystkie naboje, rozpoczęli odwrot z rozkazu swego dowódcy, który sam nie mogąc uciekać, z powodu otrzymanych dwóch ran, czekał spokojnie nadejścia żołnierzy królewskich. Ale w chwili, gdy ci zbliżyli się do niego, mając go za nieżywego, wystrzelił z dwóch pistoletów do oficera i żołnierza, i obudwóch trupem położył. O tożsamości jego osoby niema najmniejszej wątpliwości. Znalezione przy nim listy od familii jego i inne papiery, świadczące o jego francuzkiem pochodzeniu. Karliści utracili, prócz niego, 10 ludzi, wojsko zaś Królowej dwóch oficerów i kilku żołnierzy. Wspomniany Sabathier był rodem z Bordeaux, służył Don Karłowski pod wodzą Zumalacarręguja i był jednym z najwaleczniejszych oficerów armii Karlistowskiej.

Dnia 5 maja.

Dziś odczytano postanowienie Królewskie, zawieszające posiedzenia Kortezów na czas nieograniczony.

— Wczoraj ulicznicy spostrzegłszy, że woźnica jednego ze stojących przy bramie del Sol pojazdów, zasnął sobie na koźle, chcąc go przestraszyć, rzucili pod pojazd dwie petardy, które wystrzeliły właśnie w tej chwili, kiedy Królowa, wracając z Prado do zamku, przejeżdżała przez bramę. Zaraz po powrocie do zamku, wezwwała Królowa wszystkich Ministrów i poleciła im, aby nakazali śledztwo w celu odkrycia sprawy tych wystrzałów. Są jednak niektóre osoby, co sądzą, że wystrzały te nastąpiły umyślnie, aby Królowę przerazić i skłonić do tego, aby bez straży nadal nie jeździła.

— Według najswieższych wiadomości, z dnia 2-go maja, Junta w Porto nie przyjęła jeszcze pośrednictwa Anglii.

— Budżet poborów na rok następny wynosi 1,257,780,465 realów, a wydatków 1,267,678,020 realów. Małżonek Królowej ma pobierać rocznie 200,000 pиастровъ.

Вчера, по полудни, Королева выехала в Аранхузъ, въ открытомъ экипажѣ. Отецъ супруга ея сидѣлъ противъ нея, а дочь ея Инфантина-Жозефина, подлѣ ней. Войска образовали шпалеръ отъ замка до воротъ св. Викентія. Отсюда конвой отправился въ городъ, такъ какъ онъ не могъ слѣдовать за экипажемъ Королевы, которая положила совершить 6½ испан. миль (3½ немц. миль) въ продолженіе пяти четвертей часа. Королева, по видимому, была весьма весела.

— Король остался здѣсь во дворцѣ, и взялъ къ себѣ трехъ младшихъ своихъ сестеръ.

— Въ *Heraldo* сегодня сообщаютъ, что не петарды, испугали Королеву, но въ самомъ дѣлѣ два пистолетные выстрѣла, и что даже одна пуля пробила поля шляпы Королевы. Въ слѣдствіе сего обстоятельства, судья Дуранъ произвелъ изслѣдованіе дѣла, а Г. Аргель-де-Рива, адвокатъ и сотрудникъ жур. *Ciamor Publico*, былъ арестованъ, но не сознался въ томъ, въ чемъ его обвиняли. Допрашивали также нѣсколько другихъ лицъ.

— Генералы Родиль и Ногуэрасъ ищутъ получить амнистію.

ПОРТУГАЛІЯ.

Лиссабонъ, 9 Мая.

Королева подписала предложенную Англіею конвенцію, должствующую положить конецъ междоусобной войнѣ. Полковникъ Вайльдъ отвезъ оную 30 Апрѣля въ Сентъ-Убесъ и привелъ въ исполненіе сначала перемиріе, а вскорѣ и принятіе конвенции со стороны начальствующаго надъ инсургентами, генерала Са-да-Бандейры. Но Опортская гюнта отказалась въ присоединеніи къ сказанной Конвенціи.

— Прежде чѣмъ послѣдовало вышеупомянутое перемиріе, инсургенты, осаждавшіе городъ Сентъ-Убесъ, старались вытѣснить изъ него войска Королевы, въ слѣдствіе чего завязалась кровопролитная схватка, жертвою коей пало съ обѣихъ сторонъ 800 человекъ. Перемиріе послѣдовало на другой день послѣ этого.

— Во время волненій, происходившихъ здѣсь 29-го Апрѣля, лишилось жизни 60 или 70 человекъ.

— Островъ Мадера объявилъ себя, миролюбивымъ образомъ, въ пользу Опортской Гюнты.

— На Тагскихъ водахъ находится нынѣ 8 англійскихъ военныхъ кораблей съ 467 орудіями и 742 солдатами, а на рѣкѣ Дуэро стоятъ 3 корабля съ 15 орудіями и 38 солдатами. Сверхъ сего, на Тагъ стоятъ 2 испанскіе военные корабли и 1 французскій.

ТУРЦІЯ.

Константинополь, 28 Апрѣля.

Греческій повѣренный въ дѣлахъ, Г. Аргиропулосъ, отплылъ вчера въ Грецію, вмѣстѣ со своимъ семействомъ и чиновниками греческаго посольства, на французскомъ параходномъ пакетботѣ.

— Въ Турецкой официальной газетѣ отъ 8 числа Джемаскуль - Эвель (24 Апрѣля), напечатано между прочимъ, утвержденное Султаномъ, положеніе министровъ, по силѣ коего женщинамъ дозволено владѣть землями по наслѣдству.

— Въ Лампсакѣ, близъ Галлиполи, одинъ поселянинъ копая земли нашелъ древности съ рисунками и греческими надписями; эти серебряные куски вѣсятъ около 90 фунтовъ. Поселянинъ думая, что они мѣдные, хотѣлъ ихъ продать за бездѣнокъ; но правительство, узнавши объ этой находкѣ, потребовало чтобы эти древности были ему препровождены. Начали рыть далее землю и нашли бѣлый мраморный ящикъ, хорошо запертый и украшенный фигурами и надписями. Потомъ нашли желѣзныя двери, которыя, по видимому, ведутъ къ подземнымъ погребамъ.

Wczoraj po południu wyjechała Królowa do Aranjue z w otwartym powozie. Teść jej siedział naprzeciwko niej, a jego córka, Infantka Jozefa, obok Królowej. Wojska tworzyły szpaler od zamku aż do bramy św. Wincentego. Tu eskorta konna zwróciła się do miasta, gdyż nie podobna jej było zdążyć za powozem Królowej, która postanowiła 6½ mil hiszp. (3½ mil niem.) odbyć w 5 kwadransach. Królowa zdawała się być w bardzo wesołym humorze.

— Król pozostał tu w pałacu i wziął do siebie trzy swoje najmłodsze siostry.

— *Heraldo* donosi dziś, że to nie były petardy, które onegdaj przeraziły Królowę, ale rzeczywicie dwa wystrzały pistoletowe, i że nawet jedna kula przeszła rondo kapelusza Królowej. W skutku tej okoliczności, Sędzia Duran rozpoczął śledztwo, a P. Argel da Riva, Adwokat i współpracownik przy dz. *Ciamor publico*, został aresztowany, ale nie przyznał się do tego o co go oskarżają. Badano także kilka innych osób.

— Jenerałowie Rodil i Noguerras otrzymać mają amnestiją.

PORTUGALIA.

Lizbona, 9 maja.

Królowa przyjęła d. 29 zaproponowaną przez Anglię konwencją, która wojnie domowej koniec ma położyć. Półkownik Wyldę zawiózł ją dnia 30 do St. Ubes i przeprowadził do skutku naprzód zawieszenie broni, a wkrótce potem przyjęcie konwencyi przez dowodzącego powstańcami Jenerała Sa da Bandeira; atoli Junta Oportska odmówiła przystąpienia do tych układów.

— Wprzód nim to zawieszenie broni nastąpiło, powstańcy oblegający miasto St. Ubes, usiłowali wypędzić z niego wojsko Królowej, w skutku czego wszczęła się krwawa walka, w której z obu stron poległo 800 ludzi. Zawieszenie broni nastąpiło nazajutrz.

— W czasie zaburzenia, które tu miało miejsce dnia 29 kwietnia, utraciło życie 60 do 70 osób.

— Wyspa Madeira ogłosiła się w sposobie spokojnym za Juntą w Oporto.

— Na Tagu stoi teraz 8 angielskich okrętów wojennych z 467 działami i 742 żołnierzami, a na rzece Duero trzy z 15 działami i 38 żołnierzami. Na Tagu stoja prócz tego 2 hiszpańskie okręty wojenne i 1 francuzki.

ТУРЦІЯ.

Константинополь 28 kwietnia.

Sprawujący interesy greckie, P. Argyropulos, odплыł wczoraj do portu greckiego Pireus, wraz z familią i urzędnikami poselstwa greckiego, na pokładzie francuzkiego parostatku pocztowego.

— *Turecka Gazeta Rządowa* z d. 8, Dżемасиул-Еввел (24 kwietnia) zawiera między innymi przyjęte przez Sultana, a przez Ministrów projektowane rozporządzenie, mocą którego kobietom dozwolono odziedziczać grunta w spadku pozostałe.

— W Лампсаку, blisko Gallipoli, jeden wieśniak kopiąc ziemię odkrył starożytności z rysunkami i napisami greckimi; są to sztuki srebrne i wazą około 90 funtów. Wieśniak sądząc, że są miedziane, chciał je sprzedać za niską cenę, gdy odkrycie to doszło do wiadomości rządu, który zażądał, aby te starożytności przestane mu zostały. Kopano dalej i znaleziono skrzynię marmurową białą, dobrze zamkniętą i przyozdobioną figurami i napisami. Następnie napotkano drzwi żelazne, które zdają się prowadzić do podziemnych sklepień.